

Text Českého ekumenického překladu

Hebrejský text

Německý přepis

Řecký text Septuaginty

Latinský text Vulgáty

Staročeský text

<1>Toto jsou jména synů Izraelových, kteří přišli do Egypta s Jákobem; každý přišel se svou rodinou:

<2>Rúben, Šimeón, Lévi a Juda, <3>Isachar, Zabulón a Benjamin,

<4>Dan a Neftalí, Gád a Ašer.

<5>Všech, kdo vzešli

z Jákobových beder, bylo sedmdesát. Josef už byl v Egyptě.

<6>Potom zemřel Josef a všichni jeho bratři i celé to pokolení. <7>Ale Izraelci se rozplodili, až se to jimi hemžilo, převalice se rozmnožili a byli velice zdatní; byla jich plná země.

<8>V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl.

<9>Ten řekl svému lidu: „Hle, izraelský lid je početnější a zdatnější než my.

<10>Musíme s ním nakládat moudře, aby se nerozmnožil. Kdyby došlo k válce, jistě by se připojil k těm, kdo nás nenávidí, bojoval by proti nám a odtáhl by ze země.“

<11>Ustanovili tedy nad ním dráby, aby jej ujařmovali robotou. Musel stavět faraónovi města pro sklady, Pitom a Raamses.

<12>Avšak jakkoli jej ujařmovali, množil se a rozmáhal dále, takže měli z Izraelců hrůzu.

<13>Proto začali Egyptané Izraelce

surově zotročovat.

<14>Ztrpčovali jim život tvrdou otročinou při výrobě cihel a všelijakou prací na poli. Všechnu otročinu, kterou na ně uvalili, jim (ještě ztěžovali) surovostí.

<15>Egyptský král poručil hebrejským porodním bábám, z nichž jedna se jmenovala Šifra a druhá Púa:

<16>„Když budete pomáhat Hebrejkám při porodu a při slehnutí /a/ zjistíte, že to je syn, usmrťte jej; bude-li to dcera, ať si je naživu.“

<17>Avšak porodní báby se bály Boha a rozkazem egyptského krále se neřídily. Nechávaly hochy naživu.

<18>Egyptský král si porodní báby předvolal a řekl jim: „Co to děláte, že necháváte hochy naživu?“

<19>Porodní báby faraónovi odvětily: „Hebrejky nejsou jako ženy egyptské; jsou (plné) života. Porodí dříve, než k nim porodní bába přijde.“

<20>Bůh pak těm porodním bábám prokazoval dobrodiní a lid se množil a byl velmi zdatný.

<21>Protože se porodní báby bály Boha, požehnal jejich domům.

<22>Ale farao všemu svému lidu rozkázal:

„Každého syna, který se (jim) narodí, hod'te do Nilu; každou dceru nechte naživu.“

{Ex 1,1-22}

Text Českého
ekumenického
překladu

Hebrejský text

Německý přepis

Řecký text Septuaginty

Latinský text Vulgáty

Staročeský text

MOJŽÍŠ POVOLÁN
ZA ZACHRÁNCE
IZRAELE
NAROZENÍ A PŘÍP-
RAVA
*Narození Mojžiše,
jeho pobyt na
egyptském dvoře
a útěk do
midjánské země.*

<1>Muž
z Léviova domu
šel a vzal si
lévijskou dceru.
<2>Žena
otěhotněla a
porodila syna.
Když viděla, jak je
půvabný, ukryvala
ho po tři měsíce.
<3>Ale déle už ho
ukryvat nemohla.
Proto pro něho
připravila ze třtiny
ošatku, vymazala
ji asfaltem a
smolou, položila
do ní dítě a vložila
do rákosí při břehu
Nílu. <4>Jeho
sestra se postavila
opodál, aby
zvěděla, co se s
ním stane. <5>Tu
sestoupila
faraónova dcera,
aby se omývala v
Nílu, a její dívky
se procházely
podél Nílu. Vtom
uviděla v rákosí
ošatku a poslala
svou otrokyni, aby
ji přinesla.
<6>Otevřela (ji) a
spatřila dítě,
plačícího chlapce.
Bylo jí ho líto a
řekla: „Je z
hebrejských dětí.“
<7>Jeho sestra se
faraónovy dcery
otázala: „Mám jít
a zavolat kojnou z
hebrejských žen,
aby ti dítě
odkojila?“
<8>Faraónova
dcera jí řekla:
„Jdi!“ Děvče tedy
šlo a zavolalo
matku dítěte.
<9>Faraónova
dcera jí poručila:
„Odnes to dítě,
odkoj mi je a já ti
zaplatím.“ Žena
vzala dítě a

odkojila je.

<10>Když dítě odrostlo, přivedla je k faraónově dceři a ona je přijala za syna. Pojmenovala ho Mojžíš /b/ (to je Vytahující). Řekla: „Vždyť jsem ho vytáhla z vody.“

<11>V oněch dnech, když Mojžíš dospěl, vyšel ke svým bratřím a viděl jejich robotu. Spatřil nějakého Egyptána, jak ubíjí Hebreje, jednoho z jeho bratří.

<12[11]>/b/Rozhlédl se na všechny strany, a když viděl, že (tam) nikdo není, ubil Egyptána a zahrabal do písku.

<13[12]>Když vyšel druhého dne, spatřil dva Hebreje, jak se rvali. Řekl tomu, který nebyl v právu: „Proč (chceš) ubít svého druha?“

<14[13]>Ohradil se: „Kdo tě ustanovil nad námi za velitele a soudce? Máš v úmyslu mě zavraždit, jako jsi zavraždil toho Egyptána?“ Mojžíš se ulekl a řekl si: „Jistě se o věci (už) ví!“

<15[14]>Faraó o tom (vskutku) uslyšel a chtěl dát Mojžíše zavraždit. Ale Mojžíš před faraónem uprchl a usadil se v midjánské zemi; posadil se u studny.

<16[15]>Midjánský kněz měl sedm dcer. Ty přišly, vážily vodu a plnily žlaby, aby napojily stádo svého otce.

<17[16]>Tu přišli pastýři a odháněli je. Ale Mojžíš vstal, ochránil je a napojil jejich stádo.

<18[17]>Když přišly ke svému otci Reúelovi /c/,

zeptal se: „Jak to,
že jste dnes přišly
tak brzo?“

<19[18]>Odpověd
ěly: „Nějaký
Egyptan nás
vysvobodil z rukou
pastýřů. Také nám
ochotně navážil
vodu a napojil
stádo.“

<20[19]>(Reúel)
se zeptal svých
dcer: „Kde je?
Proč jste tam toho
muže nechaly?
Zavolejte ho, ať
pojí chléb!“

<21[20]>Mojžiš se
rozhodl, že u toho
muže zůstane, a on
mu dal svou dceru
Siporu (za
manželku).

<22[21]>Ta
porodila syna a
(Mojžiš) mu dal
jméno Geršom (to
je Hostem[там]).
Řekl: „Byl jsem
hostem v cizí
zemi.“

<23[22]>Po
mnoha letech
egyptský král
zemřel, ale Izraelci
vzdychali a úpěli v
otročině (dál).
Jejich volání o
pomoc
vystupovalo z té
otročiny k Bohu.

<24[23]>Bůh
vyslyšel jejich
sténání, Bůh se
rozpomněl na svou
smlouvu

s Abrahamem,
Izákem a Jákobem,

<25[24]>Bůh na
syny Izraele
pohléděl, Bůh se (k
nim) přiznal.

{Ex 2,1-25}

Text Českého ekumenického překladu

Hebrejský text Německý přepis Řecký text Septuaginty Latinský text Vulgáty Staročeský text

SETKÁNÍ
S HOSPODINEM

*Hospodin posílá
Mojžíše, aby
vyvedl soužený
Boží lid z Egypta.*

<1>Mojžíš pásl ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. <2>Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. (Mojžíš) viděl, jak keř v ohni hoří, ale není (jím) stráven. <3>Řekl (si): „Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří.“ <4>Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh zprostředku keře: „Mojžíši, Mojžíši!“ Odpověděl: „Tu jsem.“ <5>Řekl: „Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ <6>A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ Mojžíš si zakryl tvář, neboť se bál na Boha pohledět. <7>Hospodin dále řekl: „Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro (bezohlednost) jeho poháněčů. Znam jeho bolesti. <8>Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem, na místo Kenaanců,

Chetejců,
Emorejců,
Perizejců,
Chivejců a
Jebúsejců.
<9>Věru, úpění
Izraelců dolehlo
nyní ke mně. Viděl
jsem také útlak,
jak je Egypťané
utlačují.
<10>Nuže pojd',
pošlu tě k
faraónovi a
vyvedeš můj lid,
Izraelce, z Egypta."
<11>Ale Mojžíš
Bohu namítal:
„Kdo jsem já,
abych šel k
faraónovi a vyvedl
Izraelce z Egypta?"
<12>Odpověděl:
„Já budu s tebou!
A toto ti bude
znamením, že jsem
tě poslal: Až
vyvedeš lid z
Egypta, budete
sloužit Bohu na
této hoře."
<13>Avšak
Mojžíš Bohu
namítl: „Hle, já
přijdu k Izraelcům
a řeknu jim: Posilá
mě k vám Bůh
vašich otců. Až se
mě však zeptají,
jaké je jeho jméno,
co jim odpovím?"
<14>Bůh řekl
Mojžíšovi: „JSEM,
KTERÝ JSEM
/č/." A pokračoval:
„Řekni Izraelcům
toto: JSEM posilá
mě k vám."
<15>Bůh dále
Mojžíšovi poručil:
„Řekni Izraelcům
toto: »Posilá mě k
vám Hospodin,
Bůh vašich otců,
Bůh Abrahamův,
Bůh Izákův a Bůh
Jákovův.« To je
navěky mé jméno,
jim si mě (budou)
připomínat od
pokolení do
pokolení. <16>Jdi,
shromážď
izraelské starší a
pověz jim:
»Ukázal se mi
Hospodin, Bůh
vašich otců, Bůh
Abrahamův,
Izákův a Jákovův,
a řekl: Rozhodl
jsem se vás
navštívit, (vím),
jak s vámi v
Egyptě nakládají,
<17>a prohlásil

jsem: Vyvedu vás
z egyptského
ujařmení do země
Kenaanců,
Chetejců,
Emorejců,
Perizejců,
Chivejců a
Jebúsejců, do země
oplyvající mlékem
a medem.«

<18>Až tě
vyslechnou, půjdeš
ty a izraelští starší
k egyptskému králi
a řeknete mu:
»Potkal se s námi
Hospodin, Bůh
Hebrejů. Dovol
nám nyní odejít do
pouště na
(vzdálenost) tři
dnů cesty a přinést
oběť Hospodinu,
našemu Bohu.«

<19>Vim, že vám
egyptský král
nedovolí jít, leda
z donucení.

<20>Proto
vztáhnu ruku a
budu bít Egypt
všemožnými svými
divy, které učiním
uprostřed něho.
Potom vás
propustí.

<21>Zjednám
tomuto lidu u
Egyptů přízeň.
Až budete
odcházet,
nepůjdete
s prázdnou.

<22>(Každá) žena
si vyžádá od
sousedky a
spolubydlící
stříbrné a zlaté
ozdoby a pláště.
Vložíte je na své
syny a dcery. Tak
vypleníte Egypt."
{Ex 3,1-22}

Text Českého
ekumenického
překladu

Hebrejský text

Německý přepis

Řecký text Septuaginty

Latinský text Vulgáty

Staročeský text

VYSLÁNÍ DO
EGYPTA

*Mojžiš se
vymlouvá,
Hospodin jej
poslání nezbaví.
Na cestě do
Egypta se utká
s Hospodinem a
potká*

s Áronem.

<1>Mojžiš však
znovu namítal:
„Nikoli, neuvěři
mi a
neuposlechnou mě,
ale řeknou:
Hospodin se ti
neukázal.”
<2>Hospodin mu
řekl: „Co to máš v
ruce?” Odpověděl:
„Hůl.”
<3>(Hospodin)
řekl: „Hod' ji na
zem.” Hodil ji na
zem a stal se (z ní)
had. Mojžiš se dal
před ním na útěk.
<4>Ale Hospodin
Mojžišovi poručil:
„Vztáhni ruku a
chyt' ho za ocas.”
Vztáhl tedy ruku,
uchopil ho a v
dlani se mu (z
něho) stala hůl.
<5>„Aby uvěřili,
že se ti ukázal
Hospodin, Bůh
jejich otců, Bůh
Abrahamův, Bůh
Izákův a Bůh
Jákovův.”
<6>Dále mu
Hospodin řekl:
„Vlož si ruku za
ňadra.” Vložil tedy
ruku za ňadra.
Když ruku vytáhl,
byla malomocná,
(bílá) jako sníh.
<7>Tu poručil:
„Dej ruku zpět za
ňadra.” Dal ruku
zpět za ňadra.
Když ji ze záhradří
vytáhl, byla opět
jako (ostatní) tělo.
<8>„A tak jestliže
ti neuvěří a nedají
na první znamení,
uvěří druhému
znamení.
<9>Jestliže však
neuvěří ani těmto
dvěma znameními a
neuposlechnou tě,

nabereš vodu
z Nilu a vyleješ ji
na suchou zemi.
Z vody, kterou
nabereš z Nilu, se
stane na suché
zemi krev."

<10>Ale Mojžiš
Hospodinu
namítal: „Prosím,
Panovníku, nejsem
člověk výmluvný;
nebyl jsem dřívě,
nejsem ani nyní,
když ke svému
služebníkovi mluvíš.
Mám neobratná
ústa a neobratný
jazyk."

<11>Hospodin mu
však řekl: „Kdo
dal člověku ústa?
Kdo působí, že je
(člověk) němý
nebo hluchý, vidící
nebo slepý? Zdáli
ne já, Hospodin?

<12>Nyní jdi, já
sám budu s tvými
ústy a budu tě učit,
co máš mluvit!"

<13>Ale (Mojžiš)
odmítl: „Prosím,
Panovníku, pošli
si, koho chceš."

<14>Tu Hospodin
vzplanul proti
Mojžišovi hněvem
a řekl: „Což nemáš
bratra Árona, toho
lévijce? Znáš
(ho), ten umí
mluvit. Jde ti už
naproti a bude se
srdečně radovat, až
tě uvidí.

<15>Budeš
k němu mluvit a
vkládat mu slova
do úst. Já budu
s tvými ústy i s
jeho ústy a budu
vás poučovat, co
máte činit.

<16>On bude
mluvit k lidu za
tebe, on bude tobě
ústy a ty budeš
jemu Bohem.

<17>A tuto hůl
vezmi do ruky;
budeš jí konat
znamení."

<18>Mojžiš
odešel a vrátil se
ke svému tchánovi
Jitrovi. Řekl mu:
„Rád bych šel a
vrátil se ke svým
bratřím, kteří jsou
v Egyptě, a podíval
se, zda ještě žijí."

Jitro Mojžišovi
odvětil: „Jdi
v pokoji."

<19>Hospodin

pak řekl Mojžíšovi
 (ještě) v Midjánu:
 „Jen se vrať do
 Egypta, neboť
 zemřeli všichni,
 kteří ti ukládali o
 život.“ <20>Mojžíš
 tedy vzal svou
 ženu a syny,
 posadil je na osla a
 vrátil se do
 egyptské země. A
 do ruky si vzal
 Boží hůl.
 <21>Hospodin
 dále Mojžíšovi
 poručil: „Až se
 vrátíš do Egypta,
 hled', abys před
 faraónem udělal
 všechny zázraky,
 jimiž jsem tě
 pověřil. Já však
 zatvrdím jeho
 srdce a on lid
 nepropustí.
 <22>Potom
 faraónovi řekneš:
 Toto praví
 Hospodin: Izrael je
 můj prvorozený
 syn. <23>Vzkázal
 jsem ti: Propust'
 mého syna, aby mi
 sloužil. Ale ty jsi
 jej propustit
 odmítl. Za to zabiji
 tvého
 prvorozeného
 syna.“
 <24>Když se na
 cestě chystali
 nocovat, střetl se s
 ním Hospodin a
 chtěl ho usmrtit.
 <25>Tu vzala
 Sípóra /d/
 kamenný nůž,
 obřezala
 předkožku svého
 syna, dotkla se
 jeho nohou a řekla:
 „Jsi můj ženich, (je
 to zpečetěno) krví.“
 <26>A (Hospodin)
 ho nechal být.
 Tehdy se při
 obřizkách říkalo:
 „(Jsi) ženich, (je to
 zpečetěno) krví.“
 <27>Hospodin
 řekl Áronovi: „Jdi
 na poušť naproti
 Mojžíšovi.“ (Áron)
 šel, setkal se s ním
 u Boží hory a
 políbil ho.
 <28>Mojžíš
 oznámil Áronovi
 všechna
 Hospodinova
 slova, s nimiž ho
 poslal, a všechna
 znamení, kterými
 ho pověřil.
 <29>Pak šel

Mojžíš s Áronem a
shromáždili
všechny izraelské
starší. <30>Áron
vyřídil všechna
slova, která mluvil
Hospodin k
Mojžíšovi, a
(Mojžíš) učinil
před očima lidu
ona znamení.
<31>A lid uvěřil.
Když slyšeli, že
Hospodin navštívil
Izraelce a že
pohleděl na jejich
ujařmení, padli na
kolena a klaněli se.
{Ex 4,1-31}

Text Českého
ekumenického
překladu

Hebrejský text

Německý přepis

Řecký text Septuaginty

Latinský text Vulgáty

Staročeský text

PRVNÍ JEDNÁNÍ
S FARAÓNEM*Farao odmítne lid
propustit a
naopak jej ještě
více zotročí*

<1>Mojžíš s

Áronem pak

předstoupili před

faraóna a řekli:

„Toto praví

Hospodin, Bůh

Izraele: Propust'

můj lid, ať mi v

poušti slavi

slavnost!"

<2>Farao však

odpověděl: „Kdo

je Hospodin, že

bych ho měl

uposlechnout a

propustit Izraele?

Hospodina neznám

a Izraele

nepropustím!"

<3>Řekli: „Potkal

se s námi Bůh

Hebrejů. Dovol

nám nyní odejít do

pouště (na

vzdálenost) tři dnů

cesty a přinést oběť

Hospodinu,

našemu Bohu, aby

nás nenapadl

morem nebo

mečem."

<4>Egyptský král

je okřikl: „Proč,

Mojžíši a Árone,

odvádíte lid od

jeho prací? Jděte

za svými

robotami!" <5>A

farao pokračoval:

„Hle, lidu země je

teď mnoho, a vy

chcete, aby nechali

svých robot?"

<6>Onoho dne

přikázal farao

poháněčům lidu a

dozorcům:

<7> „Propřísťte

nebudete vydávat

lidu slámu k

výrobě cihel jako

dříve. Ať si jdou

slámu nasbírat

samí! <8>A

uložíte jim dodat

stejně množství

cihel, jaké vyráběli

dříve. Nic jim

neslevujte, jsou

líni. Proto křičí:

Pojďme obětovat

svému Bohu.

<9>Ať na ty muže

těžce dolehne
otročina, aby měli
co dělat a nedali na
lživé řeči."

<10>Poháněči lidu
a dozorcí vyšli a
ohlásili lidu: „Toto
praví faraó:
Nedám vám
žádnou slámu.

<11>Sami si jděte
nabrat slámu, kde
ji najdete. Ale z
vaší pracovní
povinnosti se nic
nesleví." <12>Lid
se rozběhl po celé
egyptské zemi, aby
na strništích sbíral
slámu.

<13>Poháněči je
honili: „Plňte svůj
denní úkol, jako
když sláma byla."

<14>Dozorci (z
řad) Izraelců, které
nad nimi ustanovili
faraónovi
poháněči, byli biti.
Vytýkalo se (jim):
„Proč jste v těchto
dnech nevyrobili
tolik cihel jako
dříve?"

<15>Dozorci (z
řad) Izraelců tedy
přišli a úpěli před
faraómem: „Proč se
svými otroky
takhle jednáš?

<16>Tvým
otrokům se
nedodává sláma,
ale pokud jde o
cihly, poroučejí
nám: »Dělejte!«
Hle, tvoji otroci
jsou bití a tvůj lid
(bude pykat) za
hřích".

<17>(Faraó)
odpověděl: „Jste
lenoši líni, proto
říkáte: »Pojďme
obětovat
Hospodinu.«

<18>Hned jděte
dělat! Sláma vám
dodávána nebude,
ale dodávku cihel
odvedete."

<19>Dozorci (z
řad) Izraelců
viděli, že je s nimi
zle, když bylo
řečeno: „Nesmíte
snížit svůj denní
úkol výroby cihel."

<20>Když
vycházeli od
faraóna, narazili na
Mojžíše a Árona,
kteří se s nimi
chtěli setkat.

<21>Vyčítali jim:
„Ať se nad vámi

ukáže Hospodin a rozsoudí. Vy jste pokáleli naši pověst u faraóna a jeho služebníků. Dali jste jim do ruky meč, aby nás povraždili." <22>Mojžíš se obrátil k Hospodinu a řekl: „Panovníku, proč jsi dopustil na tento lid zlo? Proč jsi mě vlastně poslal? <23>Od chvíle, kdy jsem předstoupil před faraóna, abych mluvil tvým jménem, nakládá s tímto lidem (ještě) hůře. A ty svůj lid stále nevysvobozuješ." {Ex 5,1-23}